

SECȚIUNEA VI: PERSPECTIVE DE DEZVOLTARE ÎN SFERA SERVICIILOR: COMERȚ, TURISM ȘI ALIMENTAȚIE PUBLICĂ

CERCETĂRI PRIVIND VINURILE CU INDICAȚIE GEOGRAFICĂ PROTEJATĂ DIN REPUBLICA MOLDOVA

BOBOC GABRIELA, studentă, an.IV, gr.TAP-161

Facultatea BAA, sp. Tehnologia și Managementul Alimentației Publice
Academia de Studii Economice a Moldovei,

Republica Moldova, or. Chișinău, str.Bănulescu-Bodoni 61

e-mail autor: gabutsa4@gmail.com

Abstract: *Moldovan wine is a quality product, with some unique characteristics, specific with the place of origin, terroir and local traditions. High quality of wine products from the Republic of Moldova is guaranteed by the Protected Geographical Indication (PGI) and Protected Designation of Origin (PDO)-evidence that assures the consumer that the product is native from a delimited wine-growing area, obtained from certain grape varieties and is produced according some strict rules. In Moldova, there are three wine-growing areas: Codru, Valul lui Traian and Ștefan Vodă. The purpose of this research was to investigate what moldovan wine products with PGI are present on the local market, their price and what special properties difference them from other wines. I made a scientific research on each wine-growing area of Moldova, the best wine products with PGI and analysed the price difference of moldovan and other foreign wines with DOC.*

Keywords: *wine, Protected Geographical Indication, quality, wine-growing area, certification, price.*

JEL CLASSIFICATION:Q11

Vinurile Moldovei reprezintă produse de calitate, cu niște caracteristici unice, specifice locului de origine, terroir-ului și tradițiilor locale. Calitatea înaltă a produselor vitivinicole din Republica Moldova este garantată de Indicația Geografică Protejată (IGP) și Denumirea de Origine Protejată (DOP) – însemne care asigură consumatorul că produsul este originar dintr-un areal viticol delimitat, obținut din anumite soiuri de struguri și produs după niște reguli stricte. Deși sunt două noțiuni practic asemănătoare, este o diferență mare între aceste însemne. Datele sunt indicate în tabelul 1.

Tabelul 1. Asemănările și deosebirile între semnele de calitate IGP și DOP

Deosebiri		Asemănări
IGP	DOP	
Legătura cu arealul geografic		Cele două se aplică aceluiași tipuri de produse, sunt denumiri geografice, originea denumirii este legată de arealul geografic, regiunea, locul specific sau țara, aceleași proceduri, aceeași protecție.
-IGP se întinde pe o suprafață mai mare și garantează o calitate specifică sau o reputație caracteristică anumitei regiuni.	-DOP, reprezintă un areal geografic mai restrâns, iar caracteristicile produsului sunt datorate exclusiv originii geografice.	
Proveniența materiei prime		
- materiile prime folosite pot să provină și din afara ariei geografice definite.	-materiile prime folosite trebuie să provină numai din aria geografică definită.	

Sursa: Elaborat de autor în baza sursei electronice. Disponibil: [3].

Actualmente, în R. Moldova sunt delimitate trei zone viti-vinicole: Codru, Ștefan Vodă și Valul lui Traian. Fiecare zonă are specificul său climatic, terroir, etc., cum este Bordeaux în Franța sau Chianti în Italia.[1]

Așadar, anul 2015, a dat prima roadă de IGP-uri în R.Moldova: un proces care urmărește trasabilitatea produsului, de la vie până în sticlă. Certificatele IGP se eliberează după un lung proces de (auto)control, intern și extern. Vinului i se face analiza chimică, după care trece o comisie de degustare (formată din experți), iar tot procesul de producție trebuie să respecte un amplu caiet de sarcini. Dacă un consumator ar descoperi vin cu defect în sticla certificată IGP, teoretic, poate iniția un proces care va duce la declasarea acestor vinuri.[2]

În prezent, vinurile cu Indicație Geografică Protejată sunt un subiect discutat în rândul experților, una dintre problemele de bază fiind falsificarea acestora dar și dificultățile cu care se confruntă instituțiile abilitate în organizarea controlului sectorului vitivinicol în baza trasabilității și marcării vinurilor. Astfel, a fost realizată o cercetare amplă asupra zonelor viti-vinicole IGP din Republica Moldova și specificul fiecăreia. Dat fiind faptul că însemnul IGP pe un produs vinicol are o importanță majoră în stabilirea calității, scopul cercetării date este de a analiza piața locală a vinurilor cu IGP cu referință la prezența vinurilor străine cu IGP pe piața Republicii Moldova.

În statele dezvoltate vinicol, majoritatea produselor sunt cu Indicație Geografică Protejată, ceea ce demonstrează calitatea superioară a vinurilor și proprietățile specifice. În Franța, sunt peste 500 de mii de viticultori și circa 1,2 milioane hectare cu viță de vie, iar producția medie anuală este în jur de 60 milioane hectolitri, peste 40% fiind vinuri cu denumire de origine controlată. Pe parcursul anului vitivinicol 2019, în Republica Moldova, suprafața podgoriilor plantate cu soiuri tehnice cu Indicație Geografică Protejată a crescut cu 22%, ajungând la 9200 ha iar din totalul de vinuri, 10 % sunt produse sub însemnul IGP. În același timp, numărul vinificatorilor care produc vinuri cu IGP a crescut până la 71 (22 în anul 2015) sau cu 15%, cei mai mulți fiind înregistrați în Regiunea IGP „Valul lui Traian” (35%).

În figura 1 sunt prezentați cei mai mari producători de vinuri IGP din țară și volumul de producție al fiecăreia pentru anul 2019.

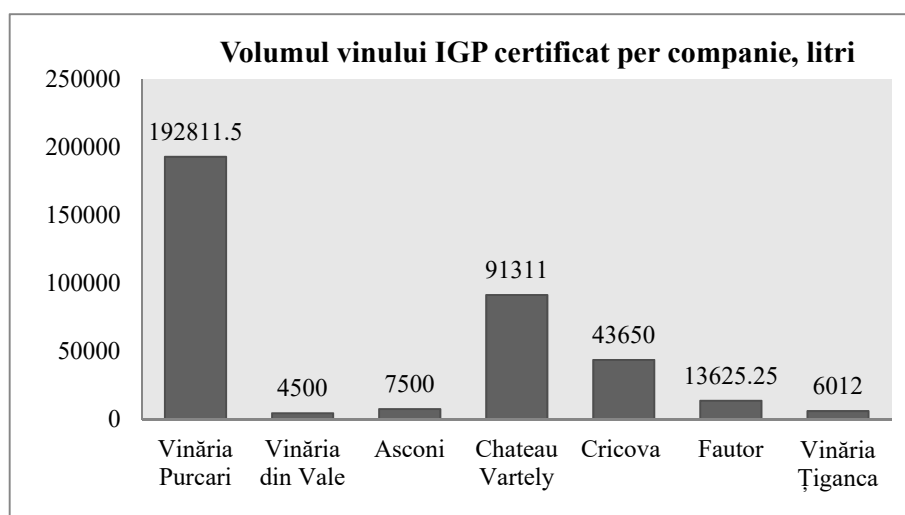

Figura 1. Date privind volumul de vin IGP îmbuteliat, per companie

Sursa: Elaborat de autor în baza sursei electronice. Disponibil: [4].

Datele statistice confirmă că în anul 2019 s-au produs 855.629 dal de vin cu Indicație Geografică Protejată, ceea ce constituie 5 % din volumul total produs. Dinamica producerii vinurilor cu IGP, pentru fiecare regiune, în decursul anilor 2015-2018 în Republica Moldova, este indicată în figura 2.

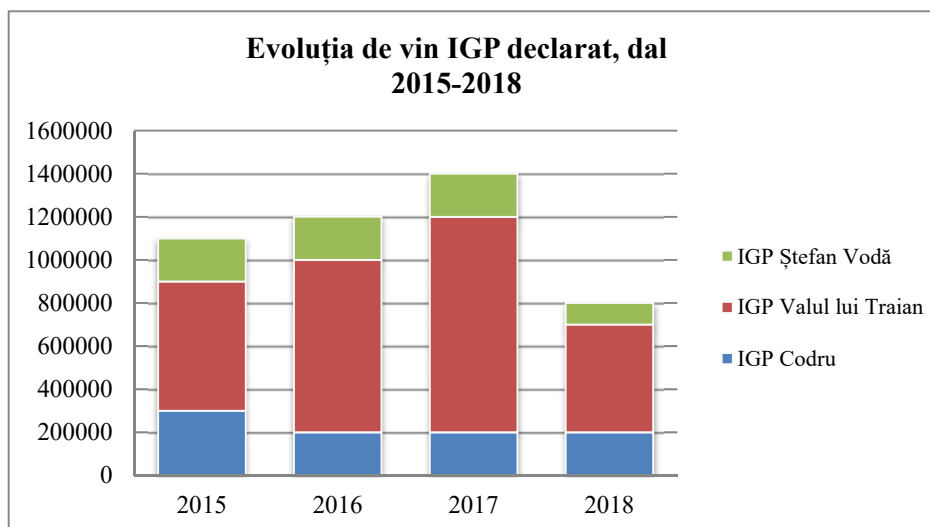

Figura 2. Cantitatea de vin IGP produs în R.Moldova, per regiune

Sursa: Elaborat de autor în baza sursei electronice. Disponibil: [5].

Conform datelor prezentate în figura 2, se observă că cel mai mare volum de producție a vinurilor IGP îi aparține regiunii Valul lui Traian, acest fapt se datorează în mare parte condițiilor climatice și reliefului favorabile pentru cultivarea viței-de-vie. Pe perioada anilor 2015-2017 s-a înregistrat o creștere a volumului de producție, iar în 2018 a scăzut considerabil.

În ultimii ani a crescut și cantitatea de vin IGP exportată în diverse state ale lumii, care în anul 2019 reprezintă circa 10 % din totalul de vin exportat. În figura 3 este indicat topul țărilor de export a vinurilor IGP.

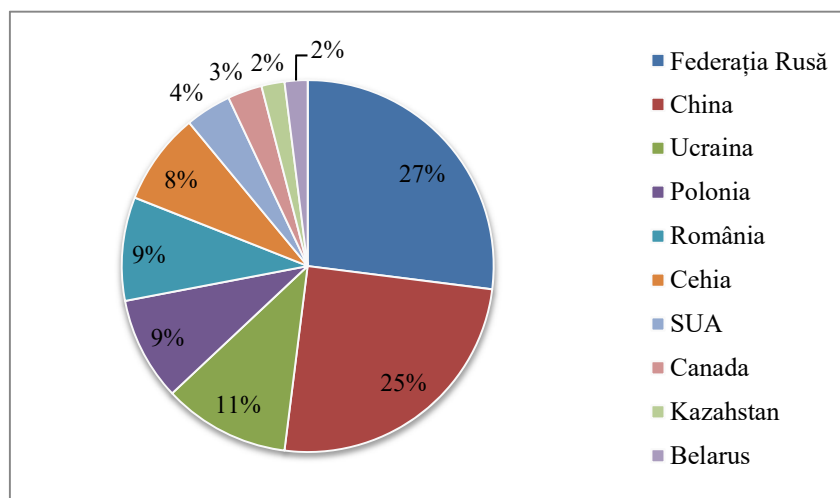

Figura 3. Dinamica exportului de vin IGP din R.Moldova, în diverse state ale lumii

Sursa: Elaborat de autor în baza sursei electronice. Disponibil: [5].

S-a constatat că există un interes sporit din partea cumpărătorilor pentru vinurile IGP, dar trebuie de remarcat că acest interes se manifestă din partea celor care cunosc de existența unei astfel de categorii de produse. Având în vedere că actuala campanie de comunicare nu a acoperit tot publicul, respectiv nu toată lumea cunoaște deocamdată că există vinuri cu IGP.

Un alt aspect important constituie și prețul care contribuie esențial la volumul de vânzări al vinurilor IGP. Prețul este influențat de calitatea superioară a vinurilor, care constituie în medie 150-300 lei per sticlă. Datele prezentate în tabelul 2, reflectă situația în cifre, făcându-se referire și la prețul vinurilor IGP cu recunoaștere internațională, comercializate în Republica Moldova .

Tabelul 2. Date privind prețurile vinurilor IGP comercializate în Republica Moldova

Tara	Denumirea vinului	Volumul, l	Prețul, lei
Republica Moldova	„Negru de Purcari”, roșu sec 2017, IGP „Ștefan Vodă”	0,75	330,00
	„Alb de Purcari”, alb sec 2017, IGP „Ștefan Vodă”	0,75	430,00
	Fautor Sauvignon Blanc, alb sec 2017, IGP „Valul lui Traian”	0,75	243,00
	Asconi Sol Negru Malbec, roșu sec 2016, IGP „Codru”	0,75	118,00
	Apriori Chardonnay, alb sec 2018, IGP „Valul lui Traian”	0,75	72,55
	Vinăria din Vale Sauvignon, alb sec 2017, IGP „Valul lui Traian”	0,75	59,95
	Castel Mimi Pinot Gris, alb sec 2015, IGP „Codru”	0,75	138,80
Italia	Fontanafredda, roșu sec 2009, DOC	0,75	380,00
	Antinori Peppoli, roșu sec 2016, DOC	0,75	250,00
	Neirano, roșu sec 2014, DOC	0,75	394,85
Franța	Chateauneuf du Pape, roșu sec 2016, AOC	0,75	450,00
	Cellier, roșu sec 2017, AOC	0,75	123,25
	Baron de Rothschild, roșu sec 2017, AOC	0,75	256,50
România	Comoara Pivniței, roșu sec 2008, DOC Cotești	0,75	253,55
	Beciul Domnesc Feteasca Neagră, roșu sec 2016, DOC Cotești	0,75	105,50

Sursa: Elaborat de autor în baza cercetării proprii în diverse rețele de magazine din Chișinău.

CONCLUZII:

1. Rezultatele cercetării demonstrează că pe piața Republicii Moldova sunt producători de vinuri de calitate înaltă care ar putea concura cu vinurile franceze sau italiene - vinuri cu Indicație Geografică Protejată, iar datele confirmă faptul că producția anuală de astfel de vinuri este mare: 855.629 dal.
2. Din totalul de vinuri din Republica Moldova, 10 % constituie vinuri cu Indicație Geografică Protejată, spre deosebire de Franța- 50 %, care este unul dintre cei mai mari producători de vinuri selecte din lume.
3. Volumul de producție a vinurilor IGP în ultimii ani a crescut considerabil, cea mai mare parte revenindu-i regiunii Valul lui Traian - în medie 58 % din volumul total de vinuri IGP produs în anul 2018.
4. Cea mai mare cantitate de vin IGP se exportă în Federația Rusă (27 %), China (25 %), Ucraina (11 %) și reprezintă 10 % din totalul de vin exportat . Majoritatea vinului IGP îmbuteliat este destinat exportului - aproximativ 80 % din totalul de vin IGP produs, respectiv doar 20 % rămâne pe piața internă.
5. Prețurile, în comparație cu cele ale vinurilor recunoscute pe plan internațional sunt mult mai mici- în medie 100-350 lei pentru un vin moldovenesc și 250-450 lei pentru un vin de import, deci procurarea unei sticle de vin IGP merită, luând în considerare calitatea superioară a acestora.

Bibliografie:

1. http://www.vinmoldova.md/ro/news_md/rukovodstvo-po-vyboru-vina-moldovy/
2. https://www.realitatea.md/ghid-pentru-alegerea-vinului-moldovei-ce-spun-insemnele-igp-i-dop-despre-calitate_84425.html?fbclid=IwAR3Do_60tR0sajUf5WEVJZW76n8FrdE3CwJs3rYGCeqTK32cPX6nAVIvzb0
3. <https://finewine.md/doar-doua-vinuri-cu-denumire-de-origine-protejata-in-moldova-romanesti-si-ciumai>
4. http://www.profit.md/articles-ro/number_7_8_2016/550627/
5. http://www.madrm.gov.md/sites/default/files/PressReleas/Documente%20Atasate/conferinta%20vitivinicola%20anuala_0.pdf

Coordonator științific: CALMĂȘ VALENTINA, dr., conf. univ.
Academia de Studii Economice a Moldovei,
Republica Moldova, or. Chișinău, str. Bănulescu-Bodoni 6
E-mail: decanat.fin@ase.md